

ЗОЛОТІ ВОРОТА

Виконала : студентка 1 курсу,
Факультету КД, групи БЦІ-1704
Шевчук Аліна

Золоті ворота – будівля поряд із однойменною станцією метро. Декоративність хибно вказує на порівняно молодий її вік і відбиває у більшості киян глибокий інтерес до неї. Це підтверджує і музей, облаштований у будівлі, який зазнає значного напливу екскурсантів хіба що у святкові дні. А кияни старшого віку взагалі інколи називають сучасні Золоті ворота бутафорією і з сумом згадують часи, коли на їхньому місці стояли мальовничі руїни...

Руїни золотих воріт, відкопані дослідником Кіндратом Лохвицьким, тривалий час не давали спокою науковцям. Постійні дослідження руїн залишали значно більше питань, ніж давали відповідей. А будівля все більше руйнувалася й потребувала вжиття невідкладних заходів для порятунку. Вже навіть людина із гарною просторовою уявою не могла запідозрити в цій купі брудної цегли фортифікаційну споруду... Тому Золоті ворота було відбудовано.

Тисячі киян та гостей міста щоденно обходять Золоті ворота, як перешкоду на запрограмованому шляху «на роботу – з робити». І мало хто з них задумується над тим, чому стоїть тут ця декоративна споруда; мало вже хто з них навіть знає, що чотири десятиліття тому на місці цієї споруди стояли руїни, які зараз сховані під товщею нової кладки. І руїни ті – то найдавніша фортифікаційна споруда України, єдина що поєднала у собі риси оборонної та культової архітектури Київської Русі.

В «Повісті минулих літ» Нестор називає роком будівництва Золотих воріт 1037-й. Але цим же роком він датує зведення Софійського собору, Георгіївської та Ірининської церков (не збереглися), Благовіщенської церкви на Золотих воротах. Будівництво такої кількості великих споруд за один рік не можливе, тому дослідники дійшли висновку, що Нестор під 1037 роком лише підсумовує п'ятнадцяти-двадцятирічну будівельну діяльність Ярослава Мудрого у Києві. На жаль, літопис не дозволяє встановити точні дати будівництва тієї чи іншої споруди, але за ним можна встановити послідовність будівництва: міські укріплення із Золотими воротами – Софія (завершення) – церква Благовіщення на Золотих воротах.

Древність Золотих воріт підтверджує ще один документ, навіть старіший за літопис Нестора. Це «Слово про Закон і Благодать» Іларіона (роки написання 1037-1050). В цьому творі Золоті ворота названо Великими воротами, на яких Ярослав збудував золотoverху Благовіщенську церкву. Ймовірно, відтоді головну (парадну) браму Києва почали називати Золотими воротами. Отже, зважаючи на історичні документи, можна чітко визначити відрізок часу, в який збудували Золоті ворота із церквою – 1019-1037 роки.

Ярослав Мудрий значно розширив Київ. Місто він обніс високим валом та ровом. Вал був споруджений із величезного зрубу засипаного лесом та землею. Він мав висоту 12 метрів та ширину біля основи – 27 метрів. До міста вели троє воріт, які були врізані у вал – Львівські (в районі сучасної Львівської площі), Лядські (в районі сучасного Майдану Незалежності) та Золоті. Останні були найбільшими. Це була головна фортифікаційна споруда Києва, а відповідно і всієї Київської Русі.

Раніше церква Благовіщення була оздоблена красивими мозаїкою і фресками. Та, на жаль, ця розкіш не дійшла до наших днів. Хоч церкву і відбудували.

У триярусному павільйоні воріт тепер розташовано однойменний музей. Він розповідає не лише історію визначної пам'ятки, а й загалом фортифікації стародавнього Києва. Та центральною частиною експозиції є фрагменти справжніх стін воріт, вік яких близько тисячі років.

Установа незвичайна тим, що роботу музейних працівників тут виконують електронні гіді. Сучасними мультимедійними засобами відтворено історію Золотих воріт та виведено на великий екран для огляду відвідувачів.

Для тих, хто зібрався в дорогу:

Місце знаходження:

Місто Київ, ріг вулиць
Володимирської та

Ярославого Валу

Поради бувалого мандрівника:

Музей працює щодня, крім
понеділка, з 10.00 до 18.00,
У зимовий період він закритий
для відвідувачів.

